

KUNGÄLVS KOMMUN
kommun@kungalv.se

2023-05-22

1 (23)

Dnr- SI 2022:11037

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Kastellegårdsskolan 2 i Kungälv kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Kastellegårdsskolan 2* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Kastellegårdsskolan 2* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skaffa sig en nulägesbild av verksamheten genom en bred uppföljning som omfattar fler parametrar, för att därigenom kunna utveckla en analys kring orsaker till resultaten.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver, i delaktighet med samtliga elever, arbeta samlat för att öka studieron genom att skapa gemensamma förhållningssätt och strategier.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver genom en tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation leda och följa upp att samtliga lärare har förutsättningar att samverka kring hur de allsidigt kan utvärdera och bedöma elevernas kunskaper i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **22 november 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:11037) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Kastellegårdsskolan 2 leder och styr i flera delar skolans utveckling men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens beslut är följande.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat förutsättningar för lärarna att samverka och ser till att det sker ett lärande i kollegiet. Ansvar och mandat för de olika rollerna i verksamheten är tydliga. Vidare ser rektorn till att nya lärare får en planerad introduktion och att skolenhetens förhållningssätt är kända och tillämpas för samtliga i kollegiet. På skolenheten saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete som genomsyrar undervisningen även om rektorn har kännedom om hur till exempel elevernas kunskapsresultat ser ut från ett könsperspektiv. Rektorn skapar till viss del en grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp skolenhetens kunskapsresultat utifrån ett antal parametrar och hur flera delar av värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Analysen av resultaten behöver utvecklas så utvecklingsåtgärder och resurser möter eventuella behov på skolenheten.

Ledning och organisation

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat en ändamålsenlig organisation som ger lärarna förutsättningar att samverka och ser även till att ett lärande, som ska ge avtryck i undervisningen, sker i kollegiet. Organisationen är uppdelad i en arbetsorganisation som har fokus på rutiner och strukturer utifrån ett praktiskt perspektiv och en utvecklingsorganisation som fokuserar på utveckling av undervisning och lärande. Enligt inskickad dokumentation och intervjuer är verksamheten organiserad i perioder om sex veckor där lärarna träffas varje vecka på ett arbetslagsmöte och i andra mötesformer så som elevhälsomöte, stadiemöte och utvecklingskonferenser enligt ett rullande schema. Genom att speciallärare och specialpedagog medverkar i vissa möten ges möjligheter för elevhälsan och lärarna att samverka kring undervisningen. Lärarna samverkar både kring elevrelaterade frågor

och utveckling av undervisningen vid de olika mötena, och beroende på forum är det rektorn, förstelärarna eller lärarna själva som huvudsakligen styr innehållet. Rektorn deltar i respektive arbetslags möten en gång var sjätte vecka för att följa upp uppdrag och behov. Vidare träffar rektorn speciallärare och specialpedagog varje vecka för att följa upp elevvärenden samt att planera processer kring kvalité och utveckling utifrån ett specialpedagogiskt perspektiv. Skolans förstelärare träffas varje vecka för att planera skolgemensamma insatser utifrån läsårets prioriterade utvecklingsområden och var tredje vecka deltar rektorn samt speciallärare/pedagog i dessa. Under de senaste två läsåren har skolenheten haft ett tydligt fokus på implementering av de nya kursplanerna i Lgr22 samt att öka elevernas upplevelse av gemenskap och trygghet. När det gäller skolenhetens specialfunktioner, som till exempel förstelärare och arbetslagsledare, är rollerna genom uppdelningen av arbets- och utvecklingsorganisation tydliga då förstelärare planerar och leder arbete inom utvecklingsorganisationen och arbetslagsledare planerar och leder arbetslagsarbetet inom arbetsorganisationen.

I granskningen framkommer att rektorn ser till att nyanställda lärare får introduktion och stöd samt att skolans förhållningssätt är tydliga och tillämpas av all personal. Av intervjuer och inskickade dokument framkommer att det finns en tydlig rutin som nyanställda sätts in i där olika funktioner så som rektor, arbetslag och IT-samordnare har ansvar för olika delar i den nyanställdes introduktion. I intervju berättar en nyanställd lärare att hen fick en introduktion i skolans alla rutiner, fick gå med en annan lärare och skuggundervisa samt fick en mentor. Läraren beskriver att rektorn följt upp dessa delar i samtal. Lärarna tillämpar skolans gemensamma förhållningssätt vid exempelvis frånvarorapportering. Dessa är kända av lärarna och tas upp med jämna mellanrum vid exempelvis APT.

Jämställdhetsarbete

Av Skolinspektionens granskning framkommer att det finns ett visst arbete gällande jämställdhet, men det behöver i högre grad systematiseras för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet finns i alla lärares undervisning. Detta arbete behöver kontinuerligt följas upp av rektorn. Av intervjuer och inskickat material framgår att rektorn har kännedom om hur elevernas kunskapsresultat ser ut utifrån ett könsperspektiv. Pojkars skolresultat har varit ett särskilt utvecklingsområde under två år där skolenheten på en generell nivå konstaterat att flickor utvecklar sin språkförmåga tidigare än pojkar under mellanstadieåren vilket gör att de har bättre förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen samt visa sina kunskaper. Skolenheten har därför haft work shops i språkutvecklande arbetssätt och tagit del av en föreläsning kring pojkars lärande för att sedan arbeta med språket i undervisningen

vilket representanter för elevhälsan uttrycker har gett en positiv effekt på pojkarnas språkutveckling. I intervju berättar lärarna de inte har något specifikt arbete kring jämställdhet men att de försöker att arbeta för att skapa jämställda förutsättningar i klassrummen genom att exempelvis använda glasspinnar utifrån talutrymme och att de tänker kritiskt utifrån ett könsperspektiv när de väljer texter att arbeta med i klasserna. Dessa delar är dock inget som rektorn följer upp i dagsläget då fokus legat på andra delar i verksamheten men hen uppger i intervju att ett skolgemensamt arbete kring hur jämställdhetsperspektivet finns med i undervisningen bör utformas.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar ett gemensamt strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Ett sätt att utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete kan exempelvis vara att rektorn på medarbetarsamtal systematiskt följer upp hur lärarna aktivt och medvetet arbetar med jämställdhet i undervisningen. Det kan vidare handla om att rektorn följer upp att lärare tar vara på de moment som finns i kursplanen för att undervisa om jämställdhet. Undervisningen ska stimulera eleverna att diskutera jämställdhet i samhället och i skolan. Rektorn kan också behöva följa upp att lärare på ett medvetet sätt speglar dessa värderingar i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik. Ytterligare ett sätt kan vara att rektorn utformar gemensamma strategier på skolenheten för hur jämställdhet inkluderas och genomsyrar undervisningen.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn till viss del skapar en grund för utveckling av undervisningen genom uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat, hur värdegrundsarbetet integreras samt hur undervisningen bedrivs och dess förutsättningar. Av inskickat material och intervjuer framkommer att elevernas kunskapsresultat följs upp två gånger per termin där rektorn bland annat jämför flickors och pojkars resultat men också utifrån andra parametrar som ämnen och eventuella mönster i betygsättning. När det gäller uppföljning av hur värdegrundsuppdraget integreras i samtliga klasser i undervisningen säger rektorn att hen följer upp värdegrundsarbetet genom de temperaturtagningar som görs i klasserna, på de arbetslagsmöten rektorn har med respektive arbetslag samt vid gemensamma elevhälsomöten. När det gäller skolenhetens arbete med gemensamma värdeord, i syfte att skapa en god och trygg skolmiljö, är både lärare och rektorn dock av uppfattningen att arbetet i de olika klasserna ser olika ut, genomförs i olika omfattning samt att det inte heller följs upp på ett systematiserat vis. Vidare visar granskningen att rektorn gör både spontana och planerade lektionsobservationer för att följa upp undervisningen. Dessa observationer följs sedan upp med undervisande

lärare i efterföljande samtal och även vid medarbetarsamtal. Rektorn följer också upp, inom olika mötesforum, hur förutsättningar för undervisningen ser ut utifrån resursfördelning, lärmiljöer och extra anpassningar.

Av Skolinspektionens granskning framkommer att rektorns analys av skolenhetens resultat behöver utvecklas. Visserligen framkommer av inskickat material och intervjuer att rektorn följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat utifrån vissa parametrar och utifrån dessa resultat fördelar resurser. Dock framkommer att rektorn, i dessa analyser, inte analyserat betygspoäng i olika ämnen över tid och skillnader i resultat mellan nationella prov och terminsbetyg trots att den genomsnittliga betygspoängen i årskurs 6 enligt nationell statistik haft sjunkande resultat under en period om tre år i moderna språk, kemi och fysik. Dessa resultat ligger också under rikets genomsnitt. Rektorn har inte heller gjort en analys kring vad orsakerna är till att hälften av eleverna läsåret 21/22 fick ett högre terminsbetyg i matematik och svenska än vad resultaten på de nationella proven visade. I intervju beskriver lärarna att de utvärderar och analyserar sin undervisning på individnivå och i sina arbetslag. Rektorn är av uppfattningen att lärarna behöver få mer stöd av hen och ytterligare verktyg i analysarbetet för att de tillsammans ska få en tydlig bild av orsakerna till elevernas resultat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skaffa sig en nulägesbild av verksamheten genom en bred uppföljning som omfattar fler parametrar, för att därigenom kunna utveckla en analys kring orsaker till resultaten.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn behöver bredda sin uppföljning i syfte att analysera hur väl verksamheten fungerar och vilka områden som eventuellt behöver utvecklas.

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen. Rektorn behöver således följa upp elevernas resultat, undervisningens genomförande och förutsättningar för undervisningens genomförande för att skaffa sig ett underlag för analys. Med utgångspunkt i orsaksanalysen behöver rektorn vidare besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder. Att utgå från orsaksanalysen innebär att insatserna är behovsanpassade för skolenhetens verksamhet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar det systematiska kvalitetsarbetet genom att i sin orsaksanalys utgå från ett brett underlag och därigenom undersöka hur olika resultat samvarierar med den undervisning som bedrivs samt andra förutsättningar som skolenheten har möjlighet att påverka. I uppföljning av kunskapsresultat behöver rektorn utöka sin analys genom att titta på flera tänkbara aspekter varför resultat ser ut som de gör och i uppföljning av värdegrundsarbetet behöver rektorn också följa upp det gemensamma arbetet kring skolans värdeord. Rektorn behöver även utifrån den genomförda analysen fatta beslut om utvecklingsinsatser samt tillsammans med personalen följa upp att dessa får avsedd effekt.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen är att eleverna på Kastellegårdsskolan 2 till stora delar får en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, även om det finns variationer mellan olika lektioner och lärare. Undervisningen är mestadels målfokuserad, delvis varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare är den oftast strukturerad med tydliga inledningar och avslutningar. Undervisningens innehåll och arbetssätt är till stora delar anpassat till elevgrupp och enskilda individer. Undervisningen innehåller vissa inslag som stärker elevernas självförtroende och lärarna har generellt höga förväntningar på eleverna. I undervisningen ges eleverna i viss omfattning möjligheter att reflektera över och få strategier för sitt lärande. På skolenheten saknas dock ett arbetssätt där eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Variation, struktur och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen på Kastellegårdsskolan 2 är mestadels målfokuserad, delvis varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är

välstrukturerad med tydliga inledningar och ofta med sammanfattande avslut med hänvisningar till nästkommande lektion. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att lärare stöttar och hjälper eleverna på ett aktivt och adekvat sätt. Vid Skolinspektionens observationer går samtliga lärare runt bland eleverna och hjälper dem att komma igång med sina uppgifter och att komma vidare i sitt arbete. Till övervägande del visas lektionens innehåll och mål för eleverna på storbildsskärm och samtliga lärare går igenom lektionens innehåll för eleverna. Ett flertal lärare återknyter också till moment som eleverna gjort vid tidigare lektionstillfällen och flera lektioner avslutas med att läraren kort berättar vad eleverna kommer att fortsätta arbeta med vid nästa lektionstillfälle. På skolenheten har man sedan tidigare, bland annat för att främja studiero, kommit överens om en tydlig och visuell lektionsstruktur där eleverna kan se vad lektionen ska innehålla och vilka övergripande mål som ska nås vilket både elever och lärare uppger att de flesta lärare använder sig av. När det gäller hur undervisningen varierar visar lektionsobservationerna att det skiljer sig mellan olika lärare och olika ämnen vilket eleverna också uppger i intervju. Flera lärare använder sig av olika arbetssätt där eleverna till exempel arbetar med både muntliga och skriftliga arbetsuppgifter och ser på film. Ett flertal lärare varierar även undervisningen genom olika arbetsformer som till exempel, arbeta med sin bänkkompis eller i mindre grupper. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer noteras dock vid ett par tillfällen att undervisande lärare i huvudsak föreläser för eleverna lektionen igenom där flera elever inte är delaktiga.

Stimulans och anpassning

Granskningen visar att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation och att lärarna generellt har höga förväntningar på eleverna. Vid flera lektionsobservationer uppmuntrar läraren hela klassen genom att under eller i slutet av lektionen säga att eleverna arbetar bra och bekräfta deras kunskaper. Det förekommer att lärare stärker enskilda elever genom att bekräfta att eleverna är på rätt väg när de genomför arbetsuppgifter och att de har intressanta tankar och svar. Det framgår i intervjuer med rektorn och elever att lärarna uttrycker höga förväntningar på eleverna vilket i observationerna bekräftades då flera lärare muntligen uppmuntrar sina elever att exempelvis ha vågat prova svåra uppgifter i matematiken eller att ha testat att rappa i musiken.

Granskningen visar att lärarna anpassar undervisningens innehåll utifrån de enskilda elevernas förutsättningar och behov oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av intervjuer och inskickat material framgår att lärarna möjliggör för elever att arbeta med uppgifter på en för dem anpassad nivå. Visserligen är uppgifterna på majoriteten av de observerade lektionerna detsamma för alla elever men både lärare och elever uttrycker att eleverna ges möjlighet att arbeta med sina

uppgifter på olika nivåer när de önskar och har behov av det. Genom att arbeta mycket med feedback på elevernas uppgifter och genom att ge eleverna möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt individanpassas också undervisningen. Eleverna uppger att de får den hjälp som de behöver i sitt skolarbete genom att lärarna exempelvis ger fler och varierade förklaringar om eleverna inte förstår en uppgift.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna till viss del får möjlighet att utveckla strategier för inläring. Av intervjuer framgår att eleverna har pratat om olika strategier i undervisningen, bland annat genom att de arbetat med olika metoder av studieteknik. Vid en av de observerade lektionerna tittar eleverna på en film om studieteknik och olika inlärningsstrategier där eleverna också får göra en praktisk övning utifrån minnesteknik. En lärare beskriver att hen arbetar med vägledande frågor där hen genom att samtala med enskilda elever medan de utför vissa uppgifter kan visa på deras utveckling och därigenom synliggöra deras lärande och utveckling.

Granskningen visar vidare att det till viss del finns ett arbetssätt där eleverna är med i planering och utvärdering av undervisningen men elevernas inflytande och delaktighet bör utvecklas. Av intervjuer och inkommen dokumentation framgår att elevinflytande sedan tidigare är ett utvecklingsområde på skolenheten. Eleverna utvärderar undervisningen i varje termin och brukar ge tumme upp eller ner vid vissa lektioners slut och en lärare gör veckoutvärderingar med sin klass. I Skolenkäten i årskurs 5 våren 2022 svarade drygt hälften av eleverna på Kastellegårdsskolan 2 att de har ganska lite eller väldigt lite inflytande i undervisningen. Eleverna säger att de vid några tillfällen fått välja text eller ett land att arbeta med samt att de någon gång fått svara på en enkät om hur de vill lära sig inom ett specifikt område. Även de lärare som besvarade Skolenkäten våren 2022 värderade elevinflytandet i undervisningen lågt jämfört med samtliga medverkande skolenheter i riket. Lärarna uppger att de tycker att elevinflytande är svårt och att eleverna inte uppfattar att de är delaktiga och påverkar undervisningen. Även rektorn uttrycker att elevinflytande är svårt och att det är ett område som behöver utvecklas på skolenheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att det på Kastellegårdsskolan 2 saknas arbetssätt där eleverna på ett påtagligt sätt är delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Även om elever kan bli involverade i utvärderingar i slutet av lektioner eller i vecko- och terminsutvärderingar när det gäller hur undervisningen fungerat, ges de endast mycket begränsat inflytande när det gäller att planera undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer.

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen och enligt läroplanen ska läraren till exempel tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Vidare framgår av läroplanen att rektorn har ett särskilt utpekat ansvar för att se till att skolans arbetsformer utvecklas så ett aktivt elevinflytande gynnas.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna under ledning av rektorn arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i både planeringen och utvärderingen av undervisningen. Till exempel behöver lärarna beakta de synpunkter som eleverna för fram och låta dessa påverka planeringen och genomförandet av undervisningen. Det kan vara allt från att undervisningens innehåll präglas av elevernas erfarenheter till att eleverna bidrar med idéer om arbetssätt och arbetsformer. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Dessa utvärderingar behöver göras kontinuerligt, under terminens gång, och inte bara i slutet av terminen eller årskurs. Detta är särskilt viktigt om undervisningen inte fungerar, så att läraren har möjlighet att förändra upplägg och genomförande i befintlig undervisningsgrupp.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen är att bedrivs ett medvetet arbete, byggt på en analys av situationen på skolan, för att skapa trygghet. Detta arbete kan dock utvecklas genom att säkerställa att elevernas upplevelser av trygghet fångas upp på

ett likvärdigt sätt i de olika klasserna. Vidare saknas ett en uttalad samsyn och ett gemensamt förhållningssätt för hur lärarna agerar för att skapa en lugn miljö när studieron brister.

Trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan. Arbetet kan dock utvecklas ytterligare genom att säkerställa att de gemensamma sätt som skolenheten har för att fånga upp elevernas upplevelser av trygghet görs i samtliga klasser och på ett likvärdigt sätt. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att elevernas upplevelse av trygghet kartläggs genom enkäter, hälsosamtal hos skolsköterskan, vid utvecklingssamtal och vid regelbundna temperaturmätningar som varje lärare gör med sin klass och att resultaten följs upp vid elevhälsomöten var sjätte vecka. Ett av skolenhetens prioriterade utvecklingsområden är *ökad gemenskap och trygghet* hos eleverna då uppföljningar och samtal med eleverna visat att det funnits ett behov av trygghetsskapande insatser. Rektorn och skolans trygghetsteam följer upp kränkingsanmälningar för att identifiera riskområden som kan skapa otrygghet. Då det framkommit att elever känt sig otrygga vid övergångar mellan lektioner och på raster har vuxennärvaron ökat i skolans lokaler och ute på rasterna. En person arbetar specifikt med styrda rastaktiviteter för att skapa trygghet och numera har skolenheten färre kränkingsanmälningar än tidigare.

Lärarna berättar att man i början av läsåret har uppstartsveckor med samtliga klasser där fokus ligger på att skapa en samhörighet i gruppen och att eleverna ska lära känna varandra. Skolenheten har inlagda så kallade EQ-pass där syftet är att arbeta med värdegrunds- och trygghetsskapande innehåll men eleverna beskriver att dessa lektioner ofta används till att hinna ikapp med övrigt skolarbete. Skolenheten arbetar i sexveckors perioder där varje period har ett värdeord som samtliga arbetslag och som klasserna ska arbeta utifrån i syfte att öka trygghet och studiero på skolenheten. Vid Skolinspektionens besök var periodens ord *gemenskap*. Lärarna och rektorn uppger att syftet med periodorden är gott men att det ser olika ut i de olika arbetslagen hur aktivt de arbetar med begreppet som är meningen ska genomsyra undervisningen och att det finns risk att det i vissa arbetslag och klasser bara presenteras för att inte sedan arbetas med.

Studiero

Granskningen visar att det på Kastellegårdsskolan 2 inte finns ett samlat arbete, där eleverna är delaktiga, för att skapa studiero. Av intervjuer och inskickad dokumentation framkommer visserligen att det finns framtagna klassrumsregler och

att lärarna vidtar åtgärder för att upprätthålla studiero men det saknas en uttalad och tydlig samsyn för hur lärarna ska agera när studieron brister. I Skolenkäten i årskurs 5 våren 2022 svarade en betydande del elever att det ofta var så stökigt på lektionerna att de hade svårt att koncentrera sig. I samma enkät svarade också en betydande del av den pedagogiska personalen att en stor del av lektionstiden gick åt till att upprätthålla ordningen i klassrummet. Som nämnts i området *Undervisning* har den bristande studieron i vissa klasser uppmärksamats och ett riktat arbete för att öka denna genomförts bland annat genom att arbeta med ledarskapet i klassrummet och att skapa strukturer i undervisningen utifrån en specifik modell som bland annat innehåller en tydlig och visuell lektionsplanering. I några klasser, där studieron varit särskilt låg, har man haft möten med elever och vårdnadshavare där strävansmål satts upp för klasserna att arbeta mot. Det framkommer dock i granskningen att många elever upplever att det är låg studiero i flera ämnen och för flera lärare och att de ibland får ta hem uppgifter för att de inte kunnat koncentrera sig på skolarbetet på grund av att det är stökigt i klassrummet. Eleverna uppger att lärarna säger till om det är oroligt men att det inte alltid blir bättre av det. Vissa elever säger vidare att de varit med och tagit fram regler för hur man vill ha det i klassrummet medan andra uttrycker att de inte varit delaktiga. Det finns inte några gemensamma strategier framtagna på skolenheten för hur lärare ska agera om studieron brister vilket rektorn uppger är ett område för skolenheten att utveckla för att ge lärare verktyg och trygghet. Rektorn uppger också att hen ser ett behov av ett forum där eleverna kan vara delaktiga och bidra med sina tankar för att skapa en god klassrumsmiljö med hög studiero.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver, i delaktighet med samtliga elever, arbeta samlat för att öka studieron genom att skapa gemensamma förhållningssätt och strategier.

Skolinspektionens granskning visar att studieron på Kastellegårdsskolan 2 i vissa ämnen och för vissa lärare brister samt att det saknas ett samlat och strategiskt arbete, där eleverna är delaktiga, för att öka studieron på skolenheten. Visserligen har man på skolan sedan tidigare vissa gemensamma överenskommelser, såsom en tydlig och visuell lektionsplanering och framtagna klassrumsregler men det finns ingen uttalad samsyn bland lärarna gällande vilka åtgärder som ska vidtas när studieron brister.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Enligt läroplanen ska alla som arbetar på skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare framgår av läroplanen att skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin studiemiljö.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar det samlade arbetet på skolenheten med att skapa studiero så att det ges möjlighet för samtliga elever att också vara delaktiga. Det kan ske genom att till exempel eleverna i alla klasser ges möjlighet att själva komma med förslag på hur de vill att arbetet i klassrummen ska bedrivas. För att skapa en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero behöver också fungerande forum skapas för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. I detta arbete kan lärarna till exempel delge varandra goda exempel. När det gäller att vidta åtgärder när studieron brister behöver rektorn tydliggöra vilka strategier som lärarna ska använda, så att insatserna blir likvärdiga på skolenheten.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn analyserar till viss del skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen och årskurser. Dock har analyser över skillnader mellan resultat i nationella prov och terminsbetyg inte analyserats. Vad gäller lärares förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg ges olika förutsättningar i olika ämnen. Det är endast i de ämnen som nationella prov genomförs som det finns en tydlig, organiserad struktur kring sambedömning.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektorn till vissa delar följer upp elevernas kunskapsresultat och uppmärksammar eventuella avvikelser och skillnader samt analyserar dessa utifrån olika aspekter som flickor och pojkar, ämnen och betygssteg i

olika ämnen. I intervju beskriver rektorn att hen till viss del följer upp eventuella avvikelser i omdömen och betyg följer med lärarna på skolenheten. Emellertid vill rektorn betona att hen inte arbetat så länge på skolenheten och inte hunnit sätta sig in i alla områden ännu. Som tidigare nämnts under *Rektors ledarskap* var diskrepansen mellan resultatet under föregående läsår på de nationella proven i matematik och svenska årskurs 6 och terminsbetygen stora. Rektorn har inte, vid tiden för granskningen, analyserat dessa skillnader. Framåt kommer rektorn ha dialoger med lärarna avseende hur de väger de nationella proven vid betygsättning samt hur lärarna ger eleverna möjligheter att visa sina kunskaper. Vid uppföljning av satta terminsbetyg i årskurs 6 har rektorn haft samtal med en undervisande lärare då det i hens ämne var många elever som fick F. Rektorn följer upp avvikelser för att kunna få en bild av hur bedömning går till.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg men det finns lärare som saknar möjlighet att regelbundet samverka med ämneskollegor kring bedömning av elevernas kunskaper. I intervjuer och inskickat material framgår att rektorn avsätter tid för lärarna under ledning av förstelärare att utveckla sin bedömarkompetens genom att skapa förtrogenhet kring den nya läroplanen Lgr 22 samt att arbetet för en ökad bedömarkompetens utgår ifrån Skolverkets stödmaterial. Rektorn uppger i intervju att det finns tid för lärare att sambedöma och kvalitetssäkra sina omdömen och betyg i samtliga ämnen men detta är inget som rektorn styr utan det är upp till lärarna själva att organisera vid behov. I intervju säger lärare att de efterfrågar diskussioner kring sambedömning i flera ämnen som exempelvis so och no och att de ser ett stort behov av att fortsätta utveckla arbetet kring sambedömning och bedömarkompetens. Det är endast i de ämnen där nationella prov genomförs som en tydlig struktur med sambedömning och kollegiala diskussioner kring bedömning sker systematiskt. Det framkommer att lärare som är ensamma i sitt ämne har färre möjligheter att sambedöma med andra lärare. Lärare i praktiska och estetiska ämnen har nätverksträffar en gång per termin där bedömning kan vara en del som diskuteras men detta är inte strukturerat utan innehållet för dessa träffar kan vara något helt annat. Rektorn säger att hen avser att organisera för ämnesgrupper på skolenheten som har tid och utrymme för att kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver genom en tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation leda och följa upp att samtliga lärare har förutsättningar att samverka kring hur de allsidigt kan utvärdera och bedöma elevernas kunskaper i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte ger samtliga lärare tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen. Även om sambedömning sker strukturerat i de ämnen som eleverna gör nationella prov i så saknas denna systematik i övriga ämnen vilket är något som lärarna på skolan efterfrågar i hög grad.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. Läraren ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn ser till att samtliga lärare ges förutsättningar att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Detta bör ske med en tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation. Rektorn behöver se till att lärarna tillsammans med kollegor på den egna skolenheten och med ämneskollegor på andra skolenheter, diskuterar hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid bedömning, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

På Skolinspektionens vägnar

X Camilla Adler

Beslutsfattare
Signerat av: Camilla Adler

X Maria Lodmark

Föredragande
Signerat av: Maria Lodmark

I handläggningen av ärendet har även utredare Kaiwan Adl Zarabi medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 21-23 mars 2023. Besöket genomfördes av Maria Lodmark och Kaiwan Adl Zarabi.

Kastellegårdsskolan enhet 2 är en av två skolenheter med elever i åk F-6. Skolan en kommunal grundskola i Kungälv kommun. Läsåret 2022/2023 har Kastellegårdsskolan 2 cirka 265 elever i årskurserna 4, 5 och 6. Skolenheten leds av en rektor.

Formulär för huvudmannens redovisning

• Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver skaffa sig en nulägesbild av verksamheten genom en bred uppföljning som omfattar fler parametrar, för att därigenom kunna utveckla en analys kring orsaker till resultaten.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
• Utvecklingsområde 2: Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

• Utvecklingsområde 3: Rektorn och lärarna behöver, i delaktighet med samtliga elever, arbeta samlat för att öka studieron genom att skapa gemensamma förhållningssätt och strategier.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
• Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver genom en tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation leda och följa upp att samtliga lärare har förutsättningar att samverka kring hur de allsidigt kan utvärdera och bedöma elevernas kunskaper i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

--